

at jeg kom her ind for at snakke lidt med Dem . . . vi har saadan talt sammen indbyrdes om, at vi dog vist skulde se at komme lidt i Sag med Dem. Da jeg fik at vide, at De var gaaet her ind til Anders Jørgen, syntes jeg, det var bedst, jeg kom ind og hilste paa Dem. Men det er nu saadan her i Skibberup, at vi tager det ikke med sig paa, og se derfor er De nu bleven vred — og saa siger jeg Dem, at jeg dog mindst tænkte paa at fornærme Dem."

"Jeg fortaar Dem ikke," sagde Emanuel kolbt, skønt han i Virkeligheden var bleven formildet af den hjertelige Tone i Røverens Ord.
"Nej, det er netop Sagen. Hr. Pastor — De sender os ikke. Men det var netop det, jeg gerne vilde snakke lidt med Dem om, dersom De vilde unde mig en Samtale."

(Sluttes.)

Stillidsen.

(Med Billedet.)

Stillidsen er en vore mest kendte hjemlige Sang-fugle. Det er en slank Fugl af omtrent 6" Længde, med lyst, keglebannet, spidst Næb, som ved Nøden er omgivet af en sløjssort Krans. Forhovedet mellem denne Krans og Panden er smukt glimrende karmoisinfarvet, Tindingerne er hvide; over Jæsen har den et sort Baand, som fortsættes til begge Sider og løber ned bag de hvide Tindinger. Ringerne er sløjssorte med en stor højgul Plet over Vingfjerene. Hver enkelt af disse har i Spidsen en lille hvid Plet, som, naar Fuglen har Ringerne i Gvil, danner en dobbelt Række over den nederste Del af Ryggen — ligesom smukt hvidt Broderi paa sorte Kjøleskoder. Den svagt kloveformede Hale er sløjssort med større hvide Pletter midt paa Jæserne og smaa hvide Pletter i Spidsen. De høje, hvide Tindinger giver Stillidsen et paa en Gang opvakt og værdigt Udseende. Hunnen har ikke saa rene Farver som Hannen; Ungerne er plettede og mangler Govedrybberne.

I Betragtning af Stillidsens livlige Farver og sprige, kamphvorne Natur, har en Forfatter (A. Müller) sammenlignet den med en Rytter i Galadragt. Den sorte Jæse er da Stormhuen, Flugten en let og taktfuld Galop, Rødderiet og Sangen en muntert klingende Trompetfanfare.

Stillidsen er ligesom de fleste af sine Slægtninge Standfugle og lever af al Slags Frø. Om Vinteren ser man den tit flyve i større Flokke paa Markerne og opjage Burrer, Knopruer og Tidsler — deraf dens systematiske Navn *Fringilla carduelis* af Carduus, som betyder Tidsel —, medens dens danske Navn Stillids er afledt af dens Lokketone. Paa disse Markflugter flyver Stillidserne undertiden saa lavt, at man kan se dem ovenfra, hvad der giver et glimrende Skue, naar Solstraalerne spiller paa de brøgede Goveder og Vinger.

Stillidsen bygger i Skovrandens eller Gavernes Buske og Træer en særdeles nydelig kugleformet Nede af Mos, Lav og fine Rødder og forer den indvendig med Tidselsfrug, Haar eller Uld. Den yngler to Gange om Aaret og lægger 4-6 feggrønne æg med blålig hvide Eg med rødbrune Pletter. I de første 14 Dage, Hunnen ruger, mader Hannen den trolig ved at opfylde Næring af Kroen; paa samme Maade nærer den Ungerne. I Færd advarer Ungerne ved en dyb, sagte Piben, hvorefter de sidder ganske ubevægelige, indtil Færen er forbi.

Braamunken.

Fortælling af Garit Iskar.

(Fortæll.)

XX.

I Lejren.

Efter Bugges og hans Venners Hjemkomst gik alt sin vanle Gang. Ridderne og Røverne tilfred deres Gæste, kæmpede med hverandre i Skinsjægtninger eller øvede Mandtskabet i Brug af Vaaben. De fremmede Lejetropper, som Frederik den Første førte med sig op fra Holsten, havde deres egen Lejrplads, omgivet af et højt Gærde. Derfra saa man dem støjende og syngende at drage ud om Morgenen i smaa Høbe for at slæbe Lejnetsmidler. Genimod Midtag vendte de tilbage med hvad de havde købt og glemt at betale, thi det kom næsten altid ud paa et. De kendte Jld bag Diger og i Huller i Jorden, kogte og stegte der.

Disse fremmede danne den største Del af Hæren, efter som Regenterne ifølge Haandfæstningen ikke paa egen Haand kunde samle en Hær af Landets egne Mænd. Under den foregaaende Fæjde i Sverige havde Kong Christiern vel befalet Lensmændene at lade „de løse Karle, som ikke sad ved Gaarde," Husfolk, Rebersvende og Sildemænd eller Fiskere lægge i Sægd og derefter udtage et bestemt Antal til Krigstjeneste „af dem, som ikke var bange", men en ordnet Udskrivning og en fælles Værnepligt var dog endnu et næsten ukendt Begreb.

Klostergodserne var aldeles fritagne for at stille Folk, de største Len i Slesvig, Fyn og Jylland havde i tidligere Tider kun sendt et Antal af fyrrethoe til halvtredindstahoe Hjelm. Ved Ordet Hjelm forstås tilforn en Samling af fire eller fem Mand, under en harnissklædt Rytters Anførelse. Den menige Soldat mødte med en Daggert ved Siden, en Økse eller et Spyd paa Skuldren, et Skjold over Armen. Hans Pligt var at slutte sig til Jæsen eller Mærket, slaaes saa godt som muligt, og vige saa lidt som muligt. Enhver Herremand anførte sine egne Folk og maatte sørge for deres Underholdning, saa længe han kunde. En af Lensmændene var igen Overansøger og valgtes af Kongen.

Som sagt, kunde Hæren ikke sammenkaldes, selv naar det gjaldt Landets Forsvar, endnu mindre føres ud over Grænsen uden Rigsraadets Samtykke, derfor havde Regenterne fra Midten af det fjortende Aarhundrede, set sig nødt til at drage fremmede Lejetropper ind i Landet, Røvere, der sloges uden anden Begjæring end den, der gemtes i en flygtig Pengepung, Krigsere, som undertiden trak sig tilbage midt under Slaget, og forlangte at komme i Kvartier, naar de fandt, at det gik for alvorligt til, og som hyppigt modsatte sig at drage videre, naar de mente, at have udrettet nok for den modtagne Løn. Udeblev denne Løn, idet for den modtagne Løn, hvorfra Pengene toges, ikke kunde yde mere, adspredte de sig paa Landet, brandstættede og plyndrede, saa længe der var noget at tage.

Det var Venner og forbundne, der undertiden blev frgytjede mere end Fjenden.

I Lejren ved Rolding fordrev man altsaa Tiden saa godt som muligt. Det hed sig, at Rantzen havde besluttet at gaa til Fyn for at gøre sig til Herre over Øerne, hvor den asiatiske Røge havde Lejetropper, og hvor næsten alle Adelen endnu var ham hengiven. Alle længtes efter Befaling

til Opbrud, alle længtes efter en Begivenhed, en Bedrift.

En Aften samlede nogle Adelsmænd til en lille Fæst i Lejren. Det var saaledes Skit, at den sidstkomne, efter at have faaet anvist Plads til sig og de Mænd, der fulgte ham, skulde gaa om og hilse paa sine Venner og hyde dem hjem til sig.

Denne Gang var det Hr. Ose Stub fra Tirsholm, som gjorde Selskab. Han var kommen til Lejren samme Dag, Eggert Bugge og hans Venner vendte tilbage, og havde nu indbudt saa mange, som der kunde rummes i det lille Bondehus, han beboede.

Bisfart og Jørgen Gram havde en fælles Hytte, men Bisfart var sjældent hjemme. Fra de første Dage, han kom til Lejren, havde han sluttet sig til en gammel, tykt Raabenmester, en Øventyrer, som efter et bevæget Liv under Margilian Størjæns Banner i Italien, var draget imod Nord for at prøve Krigsløffen der. Af ham lærte Bisfart de Færdigheder og Behændighedskunstner i Brug af Raarde, Dolk og Kanse, hvori Sydfraankrigs og Italiens Ridderstab overgik alle andre.

Lidt før Mørket begynte, gik Bisfart og Jørgen igennem Lejren, ned til Ose Stub.

„Jeg har noget at sige dig," sagde Bisfart.

„Du skal mærke dig mine Ord; hvem ved, hvad der kan følge af dem. Vi vil i Aften træffe to Mænd, som jeg ikke holder synderligt af, den ene er Ebbe Strangesen, den anden Bjørn Andersen. De kom til Lejren, mens vi var oppe i Jylland. Siden deres Historie angaar dig, er det bedst, du lærer den at kende. — Du har set Ebbe, han med de lysegrønne Fjer og den hvide Hest, gult Slæg og slukende Øjne, som aldrig er at træffe der, hvor man søger dem. Han var noget i Slægt med Oluf Dye, men endnu nærmere med Mændens Pengepung, thi af den har han levet i mange Aar. Oluf Dye folgte sin Gaard i Akerbo i Sjælland til Poul Larmand. Over dette Salg kom de siden i langvarig Trette, som dog saldt ud til Gunst for Rigshofmesteren, da Sagen dømtes. Var det paa Grund af denne Strid, at Oluf Dye lagde Kniven i Ebbes Haand, eller var det en anden og magtigere, han tjente som Røstskab? Jeg ved det ikke, men Ebbe tog Bjørn med sig, den krumbenede Bjørn, der aldrig havde haft nogen anden Mening end den, han laante i Øst og Vest, saa gik de ned paa Højbro, den ene dræbte Larmand og den anden kastede hans Lig ud i Kanalen, og der var ingen, som gjorde dem noget til Men for den Bedrift, hvem skulde vel ogsaa kunne det? Kongen sagde, det var vel gjort, lod tage Dom over Rigshofmesteren som over en Landsforræder og indtog alt, hvad han ejede. Der var kun en klagenende Enke og nogle umyndige Børn tilbage, deres Slægt vovede ikke at vedfendes dem, deres Tilhængere forlod dem. Vennerne er som Myggene, der sværmer om Gøsten, der forsvinder i Stormen og kommer kun til Synne, medens Solen sinner. En Ven havde de dog, en trofast, ærlig Sjæl, der ikke lod sig stræmme af sin Herre Konges rystende Bryn, det var Abraham Gyldestjerne. Aaret før Ulykken skete, var han bleven Ebbe Larmands trolovede og drog nu om i fremmede Lande. Da han kom hjem, gik han op til hende og sagde: „Jeg tænker, det bliver mellem os to, som vi bestemte. I kan bygge og lide paa mig i alt, hvad jeg mægter." Da var det, at Ebbe knelede og svarede de rørende Ord: „Jeg skal vist blive eder en hdmæg og lydig Gustru, siden min Herre vilde ikke forlænge min Fattigdom, skønt han havde sæt mig, mens jeg var rig."